

підтримати наявні позитивні напрями розвитку фондового ринку України.

Отже, з вищезазначеного ми можемо сказати, що основними проблемами функціонування вітчизняного фондового ринку, які заважають його подальшому розвитку, можна вважати: недостатнє ресурсне забезпечення національного фондового ринку (у тому числі маштабний дефіцит внутрішніх грошових ресурсів для інвестицій) ; недостатньо сформована система протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом; низька ліквідність та капіталізація фондового ринку; недостатнє законодавче регулювання ціноутворення на цьому ринку; обмежена кількість ліквідних та інвестиційно привабливих фінансових інструментів; висока фрагментарність біржової та депозитарної структури. Вони є прямим відображенням посткризового періоду, який переживає український фондовий ринок, тому актуальним і необхідним вважаємо підтримання наявних позитивних тенденцій його розвитку.

Список використаних джерел:

1. Биржевое дело: Учебник / Под ред. В. А. Галанова, А. И. Басова. - М.: Финансы и статистика, 1999. - 304 с.: ил.
2. Гольцберг М. А. Акционерные товарищества. Фондовая биржа. Операции с ценными бумагами. - К.: РИА „Текст”, 1999 - 96 с.
3. Жуков Е. Ф. Ценные бумаги и фондовые рынки. Учеб. пособие для ВУЗов. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2000 - 224 с.
4. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Шпак Н. О. Цінні папери. Фондовий ринок: Термінологічний словник. - Л.: Вид-во Держ. ун-ту „Львівська політехніка”, 2001. - 108 с.
5. Загорський В. С. Ринок цінних паперів. - Л.: Львівська комерційна академія, 2001.

Спекулятивні біржові операції

Семенюк В.В., студент 4 курсу факультету №2 НАВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент **Грушченко О.А.**

Укладення тих чи інших видів операцій підпорядкований певній меті здійснення біржових операцій, які учасники біржі проводять на торгах. Основними цілями проведення біржових операцій є наступні:

- 1) покупка та продаж реальних товарів;
- 2) страхування цінового ризику - хеджування;
- 3) біржові спекуляції.

Спекулятивні біржові операції на різниці в цінах - це найскладніший вид біржових операцій.

Біржова спекуляція - це спосіб отримання прибутку в процесі біржової торгівлі, що базується на відмінностях у динаміці цін у часі, просторі і на різні види товарів.

Біржовою спекуляцією звичайно займаються члени біржі і ті, хто бажає (зазвичай це приватні особи) зіграти на різниці в динаміці цін.

Спекулянти на біржових ринках виконують ряд важливих функцій, полегшуючи збут основних товарів і торгівлю цінними паперами. Найголовніше в цьому процесі для ринку полягає в тому, що спекулянти беруть на себе ризик, який завжди існує для продавців і покупців товарів

та цінних паперів. Вони рятують від хеджерів частини ризику па ринку, що призводить до збільшення обсягу обертається на ринку капіталу і його ліквідності.

При спекуляції можливі і прибутки, і збитки, як і при володінні реальним товаром. Спекулянт може почати свою діяльність як з покупки за строковим контрактом, так і з продажу. Рішення про те, що робити спочатку (купувати або продавати), залежить від прогнозування спекулянтом ринкової кон'юнктури.

Існує кілька варіантів класифікації спекулянтів. Найбільш простий - це поділ спекулянтів па прихильників коротких або довгих позицій. Спекулянт вважається коротким (або з короткою позицією, якщо він продав один чи кілька ф'ючерсних контрактів, купивши один чи кілька ф'ючерсних контрактів, спекулянт визнається довгим (або з довгою позицією).

Наступна ознака класифікації спекулянтів базується на відмінності в методах, які вони використовують для прогнозу ринкової кон'юнктури. Одні спекулянти користуються фундаментальним аналізом ринку, тобто концентрують свою увагу на факторах, що визначають попит і пропозицію па ринку; інші, застосовують прикладної (технічний) аналіз, виходять із даних про динаміку цін, обсяг купівлі-продажу за ф'ючерсними контрактами, процентних ставках за останній час (за попередні роки).

Ще одна ознака класифікації спекулянтів пов'язаний з відмінностями в методах торгівлі. Один з типів - це позиційний спекулянт, який після придбання або продажу але контрактом утримує свою позицію протягом ряду днів, тижнів або місяців. Така техніка торгівлі використовується і професійними та непрофесійними торговцями.

Інший тип - одноденні спекулянти, які утримують власні позиції тільки протягом одного дня торгів і рідко переносять їх на наступний день. Більшу частину з них складають члени біржі, які проводять операції на торгових виставках.

Ще один тип - дрібні спекулянти, професійні дилери, що торгуєть за свій рахунок на рингах: метод - купівля та продаж за контрактами при найменших коливаннях цін. При цьому вони отримують невеликі прибутки і збитки і здійснюють великий обсяг операцій.

Щоб обґрунтовано судити про рух цін на ринку, необхідно володіти достатньою інформацією про контракт, що є предметом угоди, та обмежувати кількість контролюваних контрактів. Ця рекомендація дійсна при використанні як фундаментального, так і прикладного аналізу, а також при поєднанні обох методів. Навіть досвідчені учасники торгів зазвичай відчувають труднощі, проводячи операції більш ніж з трьома ф'ючерсними контрактами одночасно.

Крім системного підходу, багато процвітаючі біржові спекулянти керуються наступними положеннями:

- перш ніж почати операцію з ф'ючерсними кон трактом, необхідно ретельно проаналізувати ситуацію на даному ринку;
- слід уникати поспішних дій, заснованих на чутках та конфіденційної інформації;

- намагатися не спекулювати без плану або при сумнівах щодо прогнозу цін.

Спекулянти з однакових позицій розглядають як прогноз падіння цін і в зв'язку з цим перспективи позиції продаж, так і прогноз зростання цін і позиції контракту. Для успішної спекуляції слід обмежити втрати і допускати зростання прибутку понад меж, встановлених в початковому плані, а також бути готовим до дрібних збитків і сподіватися, що невелика кількість прибуткових угод може покрити ці збитки. Крім ретельного аналізу самого ф'ючерсного контракту, для успішної спекуляції потрібен детально розроблений план операції з встановленням межі суми, якої можна ризикувати за кожною окремою угодою, та визначенням обсягу резервного капіталу.

Список використаних джерел:

1. Біржова діяльність: Підручник для студ. вузів. - К. : ЦУЛ, 2003.
2. Бралатан В. П. Розвиток біржового ринку в Україні / / Економіка АПК. - 2006.
3. Кушнір Т. Б. Економіка і організація біржової торгівлі. - Х. : Консум, 2003.
4. Селезньов В. В. Основи ринкової економіки України. - К.: А.С.К., 2006.

***Фондові біржі України та їх роль
в організації торгівлі цінними паперами***

Паламарчук В.В., студент 4 курсу факультету №2 НАВС **Науковий керівник:** кандидат економічних наук, доцент **Грушченко О.А.**

Актуальність теми обумовлена тим, що фондовий ринок є одним із найважливіших інструментів фінансування економіки країни, оскільки він покликаний трансформувати заощадження окремих громадян та підприємств в інвестиції.

Мета статті полягає у вивченні особливостей функціонування, дослідження динаміки показників діяльності вітчизняних фондових бірж як центральної ланки фондового ринку та виявленні шляхів їх подальшого розвитку.

У ринковій економіці фондовий ринок являється професійно утвореним фінансовим механізмом, основною функцією якого є мобілізація коштів для забезпечення грошовим капіталом потреб виробництва [1, с.96]. Для досягнення цієї мети в країні має діяти розвинена інфраструктура фондового ринку, використовуватися широкий спектр інструментів та ефективні механізми взаємодії учасників ринку (емітентів, інвесторів, спеціальних органів державного регулювання, депозитаріїв, реєстраторів, кліринго-розрахункових банків і корпорацій, трастових інститутів, спеціальних гарантійних фондів), що ґрунтуються на сучасній правовій базі. Ефективне формування інфраструктури фондового ринку: - сприяє інтеграції нашої країни у світову економічну систему; - дозволяє використовувати міжнародні принципи і стандарти побудови фондового ринку; - позитивно позначається на залученні іноземного капіталу; - впливає на акумуляцію коштів вітчизняних підприємств та громадян; - узгоджує майнові інтереси учасників ринку. Функції фондової біржі багатоступінчасті та містять мікрорівневі, що забезпечують ліквідність цінних паперів, та